

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Κύρωση της συμπληρωματικής σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης "ΑΧΕΠΑ" και του παραρτήματός της»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, αφορά στην κύρωση της συμπληρωματικής σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ», και αποτελείται από δύο άρθρα και ένα Παράρτημα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου που ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

Με το άρθρο πρώτο, υπό τον τίτλο «Κύρωση Σύμβασης», φέρεται προς κύρωση η από 21.5.2026 Συμπληρωματική Σύμβαση, μετά του Παραρτήματός της, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (εφεξής Α.Π.Θ.), και, ως εκ τρίτου συμβαλλομένου, του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ» (Ν.Π.Δ.Δ.).

Το 1947 η Ελληνοαμερικανική Εκπαιδευτική Προοδευτική Ένωση (American Hellenic Educational Progressive Association, ΑΧΕΠΑ) χρηματοδότησε την ανέγερση Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου 120 κλινών στη Θεσσαλονίκη, ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Στις 18 Απριλίου 1951, υπογράφηκε σύμβαση για την κατασκευή νέων νοσοκομειακών εγκαταστάσεων δυναμικότητας 200 κλινών, πλέον των ήδη υφισταμένων, μεταξύ του Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας και του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ιδιοκτήτη της

2

γης. Σύμφωνα με τη Σύμβαση, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 1828/1951, «[ε]ν τω Νοσοκομείω τούτω θα εγκατασταθούν μόνον Πανεπιστημιακά Κλινικά και Εργαστήρια της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (άρθρο 3), «[η] Επιστημονική Διεύθυνσις των τε Κλινικών και Εργαστηρίων του Νοσοκομείου θα ασκείται υπό των οικείων Καθηγητών της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (άρθρο 4), το Διοικητικό Συμβούλιο θα αποτελείται «εξ επτά μελών, εξ ων (...) εις θα υποδεικνύεται υπό της εν Αμερική Οργανώσεως Α.Χ.Ε.Π.Α.» (άρθρο 7). Ως προς τη διάρκεια της Σύμβασης οριζόταν ότι «[η] νομική αυτή υπόστασις του Ιδρύματος θα διατηρηθή απαραεγκλίτως επί χρονικόν διάστημα 50 ετών αρχομένης της προθεσμίας από της ημέρας της λειτουργίας του Ιδρύματος. Δύναται να διατηρηθή η ανωτέρω νομική υπόστασις του Ιδρύματος και επί μίαν εισέτι 25ετίαν εφ' όσον εις των συμβαλλομένων ήθελε ζητήσει ταύτην εν έτος προ της λήξεως της 50ετίας» (άρθρο 2).

Σε πραγμάτωση του ανωτέρω όρου, με την υπ' αρ. πρωτ. Υ4α/120, από 29.5.2000, επιστολή του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας προς το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης παρατάθηκε η ισχύς της σύμβασης έως την 29η Μαΐου 2026.

Ήδη, με την από 21 Μαΐου 2026 Συμπληρωματική Σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και, ως εκ τρίτου συμβαλλομένου, του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ» (εφεξής Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ), η οποία φέρεται προς κύρωση με το άρθρο πρώτο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, παρατείνεται η διάρκεια της αρχικής σύμβασης για μία ακόμη τριακονταετία, ήτοι από τις 29 Μαΐου 2026 έως και τις 29 Μαΐου 2056.

Η Συμπληρωματική Σύμβαση αποτελείται από Προοίμιο, πέντε (5) άρθρα και ένα Παράρτημα. Σύμφωνα με το Προοίμιό της, η παράτασή της απαντά «[σ]την ανάγκη της συνεχούς και αδιάλειπτης λειτουργίας του Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ για την απρόσκοπτη παροχή νοσοκομειακής περίθαλψης στους κατοίκους της Κεντρικής Μακεδονίας και της Βορείου Ελλάδος», «[σ]τη σκοπιμότητα να διατηρηθεί ο πανεπιστημιακός χαρακτήρας του Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ με τη συνέχιση της διοίκησης όλων των κλινικών και των εργαστηρίων του από το διδακτικό προσωπικό της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ., κατ' αποκλειστικότητα, για τη διασφάλιση της παροχής υψηλού επιπέδου νοσοκομειακής περίθαλψης από το Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ, σύμφωνα με τις εξελισσόμενες απαιτήσεις της Ιατρικής επιστήμης και για τις ανάγκες της εκπαίδευσης των φοιτητών της παρακείμενης Ιατρικής Σχολής», και «[σ]την ανάγκη να ανακαινισθεί, να αναβαθμιστεί, να εκσυγχρονιστεί και να μετασχηματισθεί ψηφιακά το Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ, ώστε να συνεχίσει να ανταποκρίνεται στη διπλή απο-

στολή ενός σύγχρονου πανεπιστημιακού νοσοκομείου, στην υπηρεσία τόσο της ιατρικής επιστήμης όσο και της νοσοκομειακής περίθαλψης».

Ειδικότερα, με την υπό κύρωση Σύμβαση παρατείνεται η διάρκεια της αρχικής σύμβασης έως και τις 29 Μαΐου 2056 (άρθρο 1) και ρυθμίζεται το νομικό καθεστώς του Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ, το οποίο παραμένει αμετάβλητο εν σχέσει με τα έως σήμερα ισχύοντα, με τη θέσπιση, όμως, δυνατότητας μεταβολής του, κατόπιν συμφωνίας του Ελληνικού Δημοσίου με το Α.Π.Θ., της οποίας δεν θα απαιτείται κύρωση από τη Βουλή των Ελλήνων (άρθρο 2). Περαιτέρω, προβλέπεται η δημιουργία Βιοϊατρικού Κέντρου στο Α.Π.Θ. (Aristotle Biomedical Cluster), το οποίο, πλην της ανακαίνισης και αναβάθμισης τόσο του Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ όσο και των εγκαταστάσεων της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ., θα περιλαμβάνει σύγχρονο Κέντρο Αποκατάστασης Ασθενών και Διεθνές Ερευνητικό Κέντρο (άρθρο 3). Επίσης, ρυθμίζονται ζητήματα ερμηνείας της Σύμβασης (άρθρο 4), και ορίζεται η έναρξη ισχύος της (άρθρο 5).

Στην υπό κύρωση Σύμβαση προσαρτάται, ως Παράρτημα, η Σύμβαση παροχής υπηρεσιών συμβούλου (InvestEU Advisory Hub Agreement no. AA-011469) μεταξύ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, με ημερομηνίες υπογραφής την 6η Απριλίου 2026 στη Θεσσαλονίκη και τη 14η Απριλίου 2026 στο Λουξεμβούργο. Η ανωτέρω Σύμβαση αποτελείται από δέκα επτά (17) άρθρα και ένα Παράρτημα Ι (Annex I), και, σε αυτήν, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν το αντικείμενό της (άρθρο 1), την έναρξη ισχύος και τη διάρκειά της (άρθρο 2), την εκτέλεση (άρθρο 3) και το κόστος (άρθρο 4) των Υπηρεσιών, τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας (άρθρο 5), τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (άρθρο 6), τις συγκρούσεις συμφερόντων (άρθρο 7), τη «Χρήση Αποτελεσμάτων», την «Ευθύνη» και την «Ανωτέρα Βία» (άρθρο 8), τις δυνατότητες τροποποίησης αναστολής ή καταγγελίας της σύμβασης (άρθρο 9), τις ειδοποιήσεις και την επικοινωνία (άρθρο 10), το καθεστώς που ιδρύεται ως προς τις σχέσεις μεταξύ των μερών (άρθρο 11), το εφαρμοστέο δίκαιο (άρθρο 12), τους τρόπους αξιολόγησης και παρακολούθησης της σύμβασης (άρθρο 13), την προβολή της υποστήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του συμβουλευτικού κόμβου InvestEU (άρθρο 14), τα προσωπικά δεδομένα (άρθρο 15), τους απαιτούμενους ελέγχους (άρθρο 16), και τις σχετικές τελικές διατάξεις (άρθρο 17).

Στη Σύμβαση παροχής υπηρεσιών συμβούλου (InvestEU Advisory Hub Agreement no. AA-011469), μεταξύ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, προσαρτάται Παράρτημα Ι (Annex I), το οποίο αποτελείται από δύο Τμήματα (Τμήμα Ι και Τμήμα ΙΙ),

4

στα οποία ορίζεται, ειδικότερα, το «Υπόβαθρο του Έργου» και οι «Γενικοί Στόχοι», οι «Ειδικό Στόχοι του Έργου που υποστηρίζονται από τις Υπηρεσίες», η «γενική Περιγραφή των Υπηρεσιών/Υπόβαθρο», και η «Περιγραφή των συμβουλευτικών καθηκόντων που θα εκτελεστούν στο πλαίσιο των Υπηρεσιών που παρέχονται στον Δικαιούχο από την Τράπεζα».

Συγκεκριμένα, ως προς το επενδυτικό πρόγραμμα που προβλέπεται στο πλαίσιο της υπό κύρωση σύμβασης, ορίζεται ότι: «Οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ θα ανακαινιστούν, θα εκσυγχρονιστούν, θα επεκταθούν και θα ψηφιοποιηθούν, όπως προβλέπει η Νέα Σύμβαση. Το παρακείμενο κτίριο "Παραπληγικών" θα ολοκληρωθεί και θα επεκταθεί προκειμένου να φιλοξενήσει το Κέντρο Αποκατάστασης Ασθενών, το οποίο θα ανήκει σε φορέα ειδικού σκοπού που θα συσταθεί από τον Δικαιούχο και το Κράτος, όπως θα συμφωνηθεί στη Νέα Σύμβαση. Ο διαθέσιμος χώρος γης δίπλα στο κτίριο "Παραπληγικών" θα μπορούσε να στεγάσει τις εγκαταστάσεις ενός Ερευνητικού Κέντρου όπου θα διεξάγεται ιατρική έρευνα αιχμής για την ανάπτυξη προηγμένης βιοϊατρικής τεχνολογίας. Το Ερευνητικό Κέντρο θα μπορούσε να αναπτυχθεί και να λειτουργήσει από την προαναφερθείσα Ερευνητική Σύμπραξη. Η Νέα Σύμβαση δύναται να προβλέπει τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνει το Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ έναντι της Ερευνητικής Σύμπραξης όσον αφορά την παροχή δεδομένων και νοσοκομειακών υπηρεσιών για χρονικό διάστημα τριάντα ετών. Τέλος, θα αναβαθμιστούν οι εγκαταστάσεις της παρακείμενης Ιατρικής Σχολής ώστε να μπορεί να λειτουργεί σε ένα σύγχρονο περιβάλλον ανάλογο των νέων κλινικών και ερευνητικών εγκαταστάσεων που θα δημιουργηθούν δίπλα της, επιτρέποντάς της να επιτελεί το εκπαιδευτικό και ερευνητικό της έργο» (Παράρτημα Ι, Τμήμα Ι, 1).

Τέλος, με το άρθρο δεύτερο του νομοσχεδίου ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί του άρθρου πρώτου

A. Με το άρθρο πρώτο κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η ανωτέρω Σύμβαση. Σχετικώς σημειώνεται ότι η διοικητική δράση του κράτους εκδηλώνεται συχνά με τη μορφή διοικητικής σύμβασης ή δημόσιας σύμβασης, κατά την ορολογία του ενωσιακού δικαίου (βλ. Σπηλιωτόπουλο – Β. Κονδύλη, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. 1, 2023, σελ. 241 επ.). Η κύρωση της σύμβασης με νόμο είναι συνήθης πρακτική όταν η σύμβαση καταρτίσθηκε με διαδι-

κασία διαφορετική από εκείνη που προβλέπουν οι γενικές ή ειδικές διατάξεις, ή περιέχει όρους που δεσμεύουν τρίτους (μη συμβαλλόμενους), ή περιέχει όρους που αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία, ή ρυθμίσεις για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από την εκτέλεση της σύμβασης με διαιτησία. Στις περιπτώσεις αυτές η σύμβαση καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, η ισχύς της όμως εξαρτάται από την κύρωσή της με νομοθετική πράξη, δύναμει της οποίας και μόνο παράγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ιδρύει (βλ. Ε. Σπηλιωτόπουλο – Β. Κονδύλη, όπ. παρ., σελ. 271 επ. Βλ., επίσης, Α. Γέροντα - Π. Παυλόπουλο - Γ. Σιούτη - Σπ. Φλογαίτη, Διοικητικό Δίκαιο, 2022, σελ. 459 επ., καθώς και ΣτΕ 880/2016, 21/2019).

Αυτονόητο είναι ότι η νομοθετική κύρωση δεν δύναται, καταρχήν, να θεραπεύσει ελαττώματα που ανάγονται σε τυχόν παράβαση συνταγματικών κανόνων ή κανόνων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη σύναψη τόσο της αρχικής σύμβασης όσο και των τυχόν τροποποιήσεών της.

Εξ άλλου, όπως γίνεται δεκτό και έχει επισημανθεί σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, όταν κυρούται σύμβαση με νομοθετική πράξη, οι σχετικοί με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων όροι της εξακολουθούν να έχουν συμβατικό χαρακτήρα. Αντιθέτως, οι όροι της που αποκλίνουν από τις ισχύουσες διατάξεις ή θέτουν απρόσωπους κανόνες που δεσμεύουν τρίτους, έχουν ισχύ τυπικού νόμου και, ως εκ τούτου, οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτών είναι δυνατόν να προσβάλλονται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ., ενδεικτικά, Έκθεση επί του νομοσχεδίου «Κύρωση της Σύμβασης Δωρεάς για την ανέγερση νέου κτιρίου για τη στέγαση Μονάδας Ημερήσιας Νοσηλείας «ΝΙΚΟΣ ΚΟΥΡΚΟΥΛΟΣ» στην Παθολογική Κλινική/Ογκολογικό Τμήμα του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Πατρών», ήδη ν. 5254/2025, και Έκθεση επί του νομοσχεδίου «Κύρωση της από 3.2.2020 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς – Έργο Ι και της από 3.2.2020 τροποποιητικής σύμβασης της από 3.6.2019 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς – Έργο VI μεταξύ του Ιδρύματος "Κοινοφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος" και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της Υγείας», ήδη ν. 4667/2020).

Β. Υπό το φως των ανωτέρω (υπό Α), η μεταβολή του νομικού καθεστώτος και του καθεστώτος λειτουργίας του Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ (άρθρο 2.1 της Σύμβα-

6

σης), κατόπιν συμφωνίας του Ελληνικού Δημοσίου με το Α.Π.Θ., δύναται να πραγματοποιείται χωρίς κύρωση από τη Βουλή των Ελλήνων, κατά το άρθρο 2.2 της Σύμβασης, στον βαθμό που δεν περιέχει όρους οι οποίοι δεσμεύουν τρίτους (μη συμβαλλόμενους) ή όρους που αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία.

Αθήνα, 26 Μαΐου 2026

Ο εισηγητής
Νέστωρ Πολίτης
Ειδικός επιστημονικός συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών